

1988, 17. března – Sdělení VONS č. 737 „Policejní šikanování hnutí punk v Písku“ o odsouzení Jana Koláře k podmíněnému trestu odnětí svobody a Dušana Matějčka ke srážkám z platu pro trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení a Romana Předoty pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku k podmíněnému trestu odnětí svobody.

Jevšeobecně známo, že stoupenci hnutí punk jsou v Československu různými způsoby zastrašováni a pronásledováni. Veřejná i Státní bezpečnost se snaží toto hnutí omezit a jeho příznivcům znepříjemňují protiprávními metodami život. V Písku se punkové např. neodvažují do středu města, při setkání s hlídkou VB jsou často předváděni na oddělení VB, která jim v rozporu se zákonem odnímá odznaky, kování z oděvů a náušnice, většinou stříbrné. Při různých příležitostech jsou podrobováni opakovaným výslechům. Všechny akce řídí Státní bezpečnost.¹

Loňského roku byli dokonce tři příslušníci hnutí punk postaveni před soud: Dvacetiletý strojní mechanik Jan Kolář a třiadvacetiletý automechanik Dušan Matějček byli odsouzeni za trestný čin hanobení rasy, národa a přesvědčení² podle § 198 písm. b tr. zákona, jehož se měli dopustit hanobícími výroky v restauraci. J. Kolář byl odsouzen na šest měsíců s podmíněným odkladem na dva roky, D. Matějček k nápravnému opatření (strhávání 15 % platu po dobu 10 měsíců).³ V odůvodnění rozsudku se při hodnocení důkazů dokonce uvádí, že „vyjadřovali svůj negativní vztah k socialistickému zřízení“, takže je zřejmé, že důvodem jejich odsouzení bylo vyjadřování kritického vztahu ke společenským poměrům. Kromě nich byl později odsouzen třiadvacetiletý tesař Roman Předota, a to k šesti měsícům podmíněně odloženým na rok, za trestný čin křivé výpovědi [a nepravdivého znaleckého posudku], neboť při vyšetřování potvrdil, že J. Kolář a D. Matějček hanlivé výroky pronášeli, zatímco u soudu to potom popřel.⁴

Okolnosti zahájení trestního řízení a jeho průběhu svědčí o jeho účelovosti: smyslem trestního postihu bylo zastrašit stoupence punk od další účasti v tomto hnutí. Šikanování punků v Písku pokračuje i v poslední době.⁵

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 6, s. 13.

POZNÁMKY

- ¹ Zájem StB o příslušníky punkového hnutí na Písecku dosvědčuje skutečnost, že na Jana Koláře byl již 11. 6. 1986 zaveden Oddělením StB Písek Krajské správy MV České Budějovice svazek prověřované osoby s krycím jménem „Provokatér“ (reg. č. 17286). Od 9. 9. 1986 byl svazek veden jako osobní a od 9. 12. 1986 jako svazek nepřátelské osoby. Uložen byl pod arch. č. 23723. K jeho zničení došlo během skartačí v prosinci 1989. Na Dušana Matějčka byl svazek nepřátelské osoby s krycím jménem „Provokace“ založen 16. 12. 1986 (reg. č. 17515), ten byl zničen také v prosinci 1989. Viz <http://www.abscr.cz/cs/vyhledavani-archivni-pomucky> [28. 2. 2014].
- ² Správně hanobení národa, rasy a přesvědčení.
- ³ Vyšetřovatel VB kpt. V. Bláha zahájil 10. 11. 1986 trestní stíhání J. Koláře a D. Matějčka pro trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198, odst. b tr. zák., neboť „*na podkladě zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že v době nejméně od měsíce září 1985 do července 1986 v restauraci Družba v Písku veřejně a pohoršlivým způsobem hanobili KSČ a její členy proto, že jsou stoupenci socialistického společenského a státního zřízení a tohoto jednání se dopustili ve více případech*“. Dne 12. 1. 1987 proti nim vznesl obžalobu ze spáchání tohoto trestného činu okresní prokurátor v Písku JUDr. Jaroslav Louženský a 3. 2. 1987 je senát Okresního soudu v Písku složený z předsedy JUDr. Jiřího Vondrušky a soudců z lidu Antonína Čipery a Miloslava Korbela uznal vinnými a odsoudil – Koláře k šestiměsíčnímu trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem na dva roky a Matějčka k trestu nápravného opatření v podobě patnáctiprocentní srážky ze mzdy v trvání deseti měsíců. Oba obžalovaní podle rozsudku „*v II. polovině roku 1985 a v I. polovině roku 1986 v přesně nezjištěných dnech v restauraci Družba v Písku v přítomnosti více nežli dvou osob současně opakovaně způsobem vzbuzujícím pohoršení pronášeli výroky uvedené na čl. 10, 7 a 12 vyšetřovacího spisu, kterými hanobili členy Komunistické strany Československa nebo stoupence socialistického společenského a státního zřízení ČSSR*“. V rozsudku bylo zároveň uvedeno, že oba obžalovaní trestnou činnost zce-

la popřeli, pouze prý „vyjadřovali své názory na Punk-rockovou [sic] hudbu, případně tlumočili názor jiných lidí“. Podle rozsudku však byla jejich trestná činnost dostatečně prokázána výslechy několika svědků. Výpověď dalšího stoupence hnutí punk Romana Předoty vyznívající ve prospěch obžalovaných byla v rozsudku zpochybněna. U obou obžalovaných přihlédl soud na jedné straně k údajné společenské nebezpečnosti jejich jednání a ke skutečnosti, že se k němu nepřiznali, v jejich prospěch však mluvila dosavadní beztrestnost a dobrá pracovní morálka. U Matějčka bylo přihlédnuto k tomu, že přes kladné hodnocení výkonu jeho práce měl několik absencí, opakovaně zneužíval stálou jízdenku ČSAD a v roce 1985 byl postižen za přestupek proti socialistickému soužití. Všechny uvedené dokumenty jsou uloženy in: OS v Písku, soudní spis k případu Jana Koláře a Dušana Matějčka, spis. zn. 2 T 23/89. Obžalobu viz v příloze k textu „Pár starých popsaných papírů“ (autor: „Kilčo“) in: *punk.cz*, <http://www.punk.cz/index.asp?menu=1852&record=9698> [28. 2. 2014].

⁴ Amnestií prezidenta republiky z 27. 10. 1988 byly prominuty podmíněně odložené tresty J. Koláře a R. Předoty. Viz sdělení VONS č. 860, dokument č. 864. Usnesení Okresního soudu v Písku z 29. 11. 1988 o účasti J. Koláře na amnestii prezidenta republiky vyhlášené 27. 10. 1988 je uloženo in: OS v Písku, soudní spis k případu Jana Koláře a Dušana Matějčka, spis. zn. 2 T 23/89.

⁵ Šikanování Jana Koláře jeho odsouzením neskončilo. Během výslechu na Okresní oddělení VB Písek 28. 9. 1986 se k němu příslušníci VB chovali tak brutálně, že mu natrvalo poškodil oko. Viz sdělení VONS č. 742, dokument č. 745.